

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

до навчальної дисципліни

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів ступеня вищої

освіти магістр

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації хореографія

(назва спеціалізації)

Слов'янськ – 2016 р.

ЗМІСТ
навчально-методичних матеріалів
до навчальної дисципліни
«Методика навчання хореографії»
підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр
спеціальності 013 Початкова освіта
спеціалізації хореографія

1. Навчальна програма навчальної дисципліни.
2. Інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських, лабораторних) занять із навчальної дисципліни.
3. Методичні вказівки та тематика курсових робіт.
4. Дидактичне забезпечення самостійної роботи здобувачів.
5. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації хореографія
(назва спеціалізації)

Слов'янськ – 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

УКЛАДАЧ:

Гусаченко Л. М. – старший викладач кафедри теорії і практики початкової освіти
Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний
університет».

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Євтухова Т. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничо
математичних дисциплін Державного вищого навчального закладу «Донбаський
державний педагогічний університет»;

Одерій Л. Є. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти
Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний
університет».

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«17» лютого 2016 р.

протокол № 2

Перший проректор _____ Набока О. Г.

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Методика навчання хореографії» складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні та традиційні підходи до методики викладання дисципліни «Методика навчання хореографії» у початковій школі

Міждисциплінарні зв'язки: “Практикум класичного танцю”, “Практикум народно-сценічного танцю”, “Практикум сучасного танцю”.

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Мистецтво і його роль в житті суспільства
2. Хореографічне мистецтво та його особливості
3. Планування навчально-виховного процесу у дитячих хореографічних колективах.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання хореографії» є підготовка студентів до оволодіння основами хореографічної майстерності, методикою навчання рухів, постановкою хореографічних номерів у початкових класах; ознайомлення їх із здобутками національного і світового хореографічного мистецтва; створення необхідних і достатніх для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» навчальних знань у галузі хореографічного мистецтва, формування мистецької активності і естетичного ставлення до мистецтва танцю, основ сприйняття мистецтва хореографії та художньо-практичних навичок танцювального виконавства, танцювальної виконавчої творчості, елементарної хореографічної культури.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика навчання хореографії» є формування системи уявлень, понять, знань про синкретичну та синтезовану сутність хореографічного мистецтва, емоційно-образну пластику і виразні танцювальні рухи як спеціальну мову хореографічного мистецтва, про естетичний потенціал рухів людини, індивідуально спрямовану користь танців;

– закладання основ танцювальності, правильного виконання танцювальних рухів, емоційно та інтелектуально спрямованого засвоєння елементарної техніки танцювальних рухів і танців, набуття культури рухів;

– набуття здобувачами ступеня вищої освіти «магістр» системи танцювальних навичок, а також творчих умінь успішного їх застосування у хореографічній діяльності;

– формування системи навичок організації різних видів діяльності у початковій школі на матеріалі хореографічного мистецтва.

За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

інформаційна компетентність – здатність до самостійного розв'язання навчальних проблем засобами ІКТ нового покоління в професійно-педагогічній діяльності в умовах сучасної інноваційної політики: застосування педагогічних програмних засобів на уроках з хореографії початкової школи та розробка функціональної структури електронного навчального середовища для підтримки навчального процесу (підручники, посібники, тренажери);

комунікативна компетентність – здатність забезпечувати сприятливий психологічний клімат в учнівському, студентському та педагогічному колективах; здатність забезпечувати сприятливий психологічний клімат в учнівському, студентському чи педагогічному колективах; здатність до ефективної комунікації та представлення складної комплексної інформації у стислій формі (усно та письмово) на доскональному рівні з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;

здоров'язберезувальна компетентність – здатність обґрунтовувати та мотивувати вагому роль фізичного виховання в розвитку людини і підготовці фахівця початкової освіти на основі концепцій здоров'я формування та здоров'язбереження, проводити аналіз умов праці за показниками чинників виробничого середовища, виявляти потенційні джерела небезпечних і шкідливих явищ, причини виробничого травматизму, професійних захворювань; здатність проводити інструктажі з техніки безпеки на робочому місці;

професійні компетентності – здатність до аналізу та наукової інтерпретації основних напрямів і завдань у вищому навчальному педагогічному закладі;

предметно-мистецька компетентність – готовність до творчої хореографічно-педагогічної діяльності на основі сформованих хореографічно-виконавських та фахових педагогічних знань, умінь, навичок (сформована танцювальна техніка з класичного танцю, артистизм, уміння рухами передавати художній образ, імпровізувати в танці); виконання класичного екзерсису з усвідомленим використанням засобів хореографічної виразності;

спеціальні:

– здатність використовувати різні методи і прийоми ознайомлення учнів початкових класів із хореографічними творами;

– здатність моделювати заняття із застосуванням творів хореографічного мистецтва;

– здатність включати хореографічні твори в інші напрямки навчально-виховної роботи з дітьми;

– здатність складати плани-конспекти занять з хореографії, написання сценаріїв до свят і тематичних концертів;

– здатність планувати роботу з організації танцювальної творчості учнів початкової школи.

На вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання хореографії» відведено 270 годин / 9 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Мистецтво і його роль в житті суспільства

Тема 1. Педагогічний і мистецтвознавчий потенціал хореографії.

Поняття хореографії. Вивчення хореографії в класифікації мистецтв; виразально-зображувальне мистецтво, просторово-часове мистецтво, наочно-слухове мистецтво, мистецтво виконавчого характеру.

Становлення і розвиток хореографічного мистецтва.

Ставлення до українського музичного фольклору як невід'ємної частини духовного життя народу, визнання провідної ролі фольклору в музичному навчанні і вихованні дітей; звернення до народної музичної творчості крізь призму її життєвих зв'язків з духовним, матеріальним та практичним світом людини; розкриття естетичного змісту народної музики на основі досягнення школярами суті й особливостей музичного мистецтва.

Тема 2. Методика хореографічної діяльності.

Хореографічні заняття: види, типи, структура, зміст. Специфічні ознаки уроку хореографії: пріоритет практичної діяльності над теоретичним засвоєнням учнями матеріалу; максимальне забезпечення художньо-творчої активності учнів.

Структура уроку хореографії, її специфіка.

Типи хореографічних занять за основними параметрами. Структура форм організації хореографічної діяльності початківців.

Танцювальні вечори. Концерти. Свято танцю. Організація урочистих балів. Музично-рухові забави. Хороводи. Музично-рухові ігри. Танець – основний вид хореографічного мистецтва. Танцювальний етюд.

Дитячий репертуар у початковій школі.

Тема 3. Традиції та новаторство у хореографічному мистецтві.

Виникнення значних явищ в мистецтві на перехресті культурних традицій і сучасності. Використання традицій – основа високої культури та великих можливостей відображення сучасності в мистецтві. Новаторство в мистецтві. Єдність традиції і новаторства. Народний танець – джерело збагачення і розвитку класичного танцю, мистецтва балету.

Змістовий модуль 2

Хореографічне мистецтво та його особливості

Тема 1. Мистецтво балетмейстера.

Різні підходи до визначення поняття «хореографія», характерні особливості хореографічного мистецтва. Роль та місце музики в хореографічному мистецтві. Взаємозв'язок музики та танцю. Різноманітність і багатогранність музики, яка використовується в хореографічних композиціях. Види (класичний, народно-сценічний, естрадний та інші), жанри (романтичний, казковий, драматичний, комічний та інші) форми хореографії (за кількістю виконавців – сольна, дуетна, групова, масова; за композиційною побудовою – етюд, хоровод, кадриль, парна пляска, літературно-хореографічна композиція, сюїта та інші). Засоби виразності в хореографії. Природа танцювальних рухів, їх класифікація. Можливості ритмопластики, пантоміми, жестів, поз в образному вирішенні тематики хореографічних творів.

Тема 2. Закони драматургії та особливості їх використання в хореографії.

Поняття драматургії в літературному та хореографічному жанрах. Закони драматургії (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка) та їх характеристика стосовно використання в хореографії. Графічна побудова хореографічних творів. Архітектоніка. Програма, лібрето хореографічного твору. Аналіз балетних лібрето стосовно законів драматургії. Аналіз хореографічних зразків у відеозапису (П. Вірський, І.

Моїсєєв, Н. Надєждїна та інших) у відповідності до законів драматургії.

Тема 3. Композиція і постановка танцю.

Поняття «композиція» та «композиція танцю». Характеристика структурних компонентів композиції танцю: хореографічний текст та малюнок танцю. Закономірності сценічного простору та просторова організація танцю. Види танцювальних малюнків: прості та складні; колові, лінійні та орнаментальні; симетричні та асиметричні; абстрактні та змістові (дійові). Залежність малюнку від задуму танцю, його ідеї, лексичного та музичного матеріалу. Хореографічна лексика, як найважливіший компонент композиції танцю. Засоби розвитку танцювальних рухів.

Етапи роботи балетмейстера над постановкою хореографічного твору (виникнення задуму, визначення теми та ідеї танцю, розробка композиційного плану, добір музичного матеріалу, створення танцю, робота з виконавцями (ознайомчий та репетиційний період)). Методи постановочної діяльності (постановка танцю за записом, метод реставрації, метод вибору музичних творів, метод співтворчості з композитором). Прийоми розвитку хореографічних постановок (зміна музичного та танцювального темпу, зміна малюнків танцю, зміна кольорової гами, зміна амплітуди рухів, включення трюкових елементів та інше).

Тема 4. Робота балетмейстера над створенням хореографічного образу.

Поняття «хореографічного образу» та «образності хореографічної лексики». Художній образ у хореографії як синтетичне явище. Його складові: соціальна, національна, вікова, професійна належність образу, його характер, світосприйняття та ін. Джерела виникнення задуму для створення хореографічного образу. Взаємозв'язок хореографічного та музичного образу. Залежність вирішення образу від сюжету та ідеї танцювального номера.

Танцювальна лексика та композиційна побудова як основа розкриття

хореографічного образу. Сильова єдність у вирішенні образу в хореографічному творі. Філософія та глибина образу в сучасній хореографії. Приклади яскравих хореографічних образів створених видатними балетмейстерами минулого та сучасності.

Змістовий модуль 3

Планування навчально-виховного процесу у дитячих хореографічних колективах

Тема 1. Методика роботи над постановкою дитячих танців.

Розвиток творчих здібностей дітей. Поняття «дитяча танцювальна творчість», дослідження з проблеми (С. Акішев, О. Горшкова, О. Мартиненко, А. Шевчук та інші). Спільне і відмінне в творчості дорослих і дітей (Л. Виготський, Л. Романець та інші). Особливості прояву танцювальної творчості дітей у різних вікових періодах. Індивідуальна інтерпретація, варіювання, вільна пластика, імпровізація (індивідуальна та контактна) як етапи творчих проявів дітей під час хореографічних занять. Види вправ, ігор, етюдних форм для розвитку творчих здібностей дітей. Методика роботи над розвитком творчості дітей. Створення сприятливих умов для творчих проявів дітей. Прийоми заохочення дітей до творчості.

Методи роботи над створенням хореографічних постановок (на основі творчого задуму балетмейстера, музичних творів, постановки за записом, обробки фольклорного танцю тощо). Послідовність роботи над створенням хореографічного твору (виникнення ідеї, збір матеріалу, створення програми твору за законами драматургії, розробка сценарно-композиційного плану, робота над музикою, костюмами, сценічним оформленням, ознайомлення виконавців із творчим задумом постановки, характеристика головних дійових осіб, добір хореографічного тексту, вивчення виконавцями лексичного матеріалу та композиційних побудов; технічне відпрацювання постановки, робота над створенням образу).

Тема 2. Система запису танцю.

Історичні та сучасні підходи до системи фіксації хореографічних постановок. Графічне зображення малюнків танцю, умовні позначки. Система запису хореографічного тексту та окремих танцювальних рухів.

Тема 3. Специфіка навчально-виховної роботи у дитячих хореографічних колективах різної спрямованості.

Народний танок та його характерні особливості. Видатні аматорські та професійні ансамблі народного танцю. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю народного танцю.

Естрадний танок та його характерні особливості. Мета, завдання та зміст роботи ДХК естрадного танцю. Особливості організації навчально-виховного процесу та добору репертуару.

Навчально-виховне значення бальної хореографії. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю сучасного бального танцю. Сучасні підходи до організації навчально-виховного процесу в ансамблях сучасного бального танцю. Індивідуально-диференційований підхід до дітей, особливості формування пар.

Навчально-виховне значення шкіл мистецтв. Мета, завдання та зміст роботи хореографічних відділень у школах мистецтв. Аналіз навчальних програм з хореографії, призначених для шкіл мистецтв. Особливості організації навчально-виховного процесу. Передовий досвід шкіл мистецтв України.

Тема 4. Заняття як основна форма роботи у дитячих хореографічних колективах.

Хореографічні заняття – основна освітньо-виховна і організаційна форма хореографічної роботи. Навчально-виховне значення хореографічних занять.

Основні компоненти хореографічного заняття: завдання, зміст, засоби, методи і прийоми, структура. Класифікація хореографічних занять: види (ритміка, партерна гімнастика, заняття з класичного, народно-сценічного й

сучасного танців та інші), типи (сюжетне, тренінгове, творче, комплексне, ознайомче, контрольне та інші). Принципи та варіанти побудови занять у залежності від їх тематики, виду, типу, завдань, вікових особливостей та хореографічної підготовки учнів. Схема аналізу занять.

Зміст та методика проведення хореографічних занять з різними віковими категоріями дітей. Пріоритетність вибору видів та визначення типів занять відповідно до вікових особливостей дітей. Змістовна характеристика хореографічних занять стосовно вікових особливостей. Організаторські та методичні вимоги до хореографічних занять. Методика організації та проведення занять у ДХК з урахуванням вікових особливостей та рівня танцювальної підготовки дітей.

Тема 5. Тренувальні вправи.

Значення та види тренувальних вправ, їх характеристика (побутові форму рухів, танцювальні кроки, вправи класичного танцю, вправи народно-сценічного танцю, вправи та рухи бальної хореографії, партерні вправи, вправи на розвиток музично-ритмічної координації, вправи на розвиток уміння орієнтуватись у просторі, вправи на розвиток творчої уяви та інші. Принципи добору тренувальних вправ.

Особливості добору вправ і рухів до вступної частини хореографічного заняття, їх види та характеристика. Відповідність танцювальних вправ та рухів виду хореографічного заняття, його завданням та змісту, віковим особливостям та хореографічній підготовці дітей. Методика ознайомлення дітей з тренувальними вправами до вступної частини заняття.

Особливості добору вправ і рухів до основної частини хореографічного заняття у відповідності до його виду, вікових особливостей та хореографічної підготовки дітей. Методика вивчення вправ та рухів основної частини хореографічного заняття.

Постановка тулуба та формування постави як одна з найважливіших завдань хореографічної роботи. Особливості постави людини, анатомо-фізіологічні недоліки постави (сколіоз, лордоз, кіфоз, Х-подібні та О-подібні

ноги), методика їх визначення. Добір вправ та рухів для постановки тулуба, формування правильної постави, корекції та профілактики незначних відхилень під час проведення хореографічних занять. Характеристика вправ та методика їх застосування з дітьми різних вікових категорій.

3. Рекомендована література

1. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – К. : 1990. – С. 54-102.
2. Вірський П. П. У вихорі танцю. Репетиційний збірник / П. П. Вірський. – К. : 1982. – 374 с.
3. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії: навч. посіб. / О. С. Голдрич. – Львів: “Сколом”, 2006. – 84 с.
4. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів : Край, 2003.
5. Железнов С. Ритмика. Веселые уроки / С. Железнов, Е. Железнова. – М. : 2006. – 348 с.
6. Кирилюк В. М. Педагогічні основи формування ДХК : [навч.-метод. посіб.] / В. М. Кирилюк. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2006.
7. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004.
8. Климов А. Основы русского народного танца / А. Климова. – М., 1994. – 361 с.
9. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів /А. М. Кривохижа. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Вінніченко, 2005. – 324 с.
10. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : Підручник. 2-е вид. / В. А. Литвиненко. – К. : Альтерпрес, 2008.
11. Лифиц И. Ритмика. Учебное пособие / И. Лифиц. – М. : 1999. – 231 с.

12. Мей В. Первые шаги. Примеры уроков / В. Мей, Л. Зихлинська. – М. : 1982. – 148 с.
13. Пляски, танцы, хороводы. Играем и танцуем [Сост. С. Бекина, Є. Соболева, Ю.Кошельков]. – М., 1984. –79 с.
14. Суворова Т. Танцевальная ритмика для деток / Т. Суворова. – СПб. : 2006. – 352 с.
15. Тарасов Н. И. Классический танец. 3-е изд. / Н. И. Тарасов. – СПб. : Издательство «Лань». – 2005. – 496 с.: ил.
16. Уральская В. И. Природа танца / В. И. Уральская. – М., 1981. – 354 с.
17. Фопель К. З голови до п'ят. Рухливі ігри / К.Фопель. – К. : 2010. – С. 39-42.
18. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії : Навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України / В. Т. Шевченко. – К. : ДАКККіМ, 2006.
19. Янковская О. Н. Учить ребенка танцам необходимо / О. Н. Янкогвская // Начальная школа. – 2000. – № 2. – С. 34-37.
20. Янаева Н. Н. Хореография. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М. : Релиз. – 2004. –340 с.

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання –

залік, іспит

5. Засоби діагностики результатів навчання –

хореографічні комбінації та етюди; завдання на імпровізацію; творчі завдання.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики початкової освіти

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ, ЛАБОРАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ
до навчальної дисципліни

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації хореографія
(назва спеціалізації)

Укладач:

старший викладач

Гусаченко Л. М.

Тема заняття: Методика хореографічної діяльності.

Мета вивчення: підготовка студентів до оволодіння основами хореографічної діяльності.

Обсяг навчального часу: 4 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Виникнення в розвиток хореографічного мистецтва.
2. Основні напрямки у хореографії.

Література:

1. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004.

2. Янаева Н. Н. Хореографія. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М. : Релиз. – 2004. –340 с.

Тема заняття: Традиції та новаторство у хореографічному мистецтві.

Мета вивчення: Формування у студентів художнього пізнання дійсності через асоціативне сприйняття традицій хореографічного мистецтва.

Обсяг навчального часу: 4 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Засоби виразності, характерні для традиційних видів хореографічних мистецтв.
2. Сучасна хореографія, її види.

Література:

1. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю /

В. М. Верховинець. – К. : 1990. – С. 54-102.

2. Пляски, танцы, хороводи. Играем и танцуем [Сост. С. Бекина, С. Соболева, Ю. Кошельков]. – М., 1984. – 79 с.

Тема заняття: Мистецтво балетмейстера

Мета вивчення: Ознайомлення із специфікою роботи балетмейстера в різних творчих колективах.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Балетмейстер – фахівець – хореограф.
2. Сфера творчої діяльності балетмейстера в різних творчих колективах.

Література:

1. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії : Навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України / В. Т. Шевченко. – К. : ДАКККіМ, 2006.

2. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004.

3. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів : Край, 2003.

Тема заняття 4: Закони драматургії та особливості їх використання в хореографії

Мета вивчення: Вивчення основних законів драматургії та їх застосування у хореографії.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Танець як мистецтво в часі.
2. Загальні закономірності розвитку дії та поняття конфлікту.

Література:

1. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – К. : 1990. – С. 54-102.

2. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : Підручник. 2-е вид. / В. А. Литвиненко. – К. : Альтерпрес, 2008.

Тема заняття: Композиція і постановка танцю

Мета вивчення: Ознайомлення з методами роботи над створенням хореографічних творів.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Структура хореографічного твору (фабула, сюжет, програма)
2. Композиційний план та особливості танцювальної музики

Література:

1. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів : Край, 2003.

2. Янаева Н. Н. Хореография. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М. : Релиз. – 2004. – 340 с.

Тема заняття: Робота балетмейстера над створенням хореографічного образу

Мета вивчення: Ознайомлення з методами роботи над створенням

хореографічних творів.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Поетапність постановки хореографічних композицій.
2. Розробки підготовчо-тренувальних вправ для розвитку виконання хореографічного образу.

Література:

1. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів : Край, 2003.

2. Янаева Н. Н. Хореографія. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М. : Релиз. – 2004. – 340 с.

Тема заняття: Специфіка навчально-виховної роботи у дитячих хореографічних колективах різної спрямованості.

Мета вивчення: Ознайомлення із завданнями, змістом, формами та методами виховної роботи у ДХК.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Прорграма та сценарій – композиційний план.
2. Специфіка навчально-виховної роботи в хореографічних колективах.

Література:

1. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004.

2. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії: навч. посіб. / О. С. Голдрич. – Львів: “Сколом”, 2006. – 84 с.

Тема заняття: Заняття як основна форма роботи у дитячих хореографічних колективах

Мета вивчення: Зміст і методика проведення занять з ритміки і хореографії у 1-3 класах.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Зміст і форма проведення занять з ритміки і хореографії.
2. Складання уроку з вправ системи класичного танцю.

Література:

1. Лифиц И. Ритмика. Учебное пособие / И. Лифиц. – М. : 1999. – 231 с.
2. Мей В. Первые шаги. Примеры уроков / В. Мей, Л. Зихлинська. – М. : 1982. – 148 с.
3. Пляски, танцы, хороводы. Играем и танцуем [Сост. С. Бекина, Е. Соболева, Ю. Кошельков]. – М., 1984. – 79 с.

Тема заняття: Тренувальні вправи

Мета вивчення: Танцювальний рух як основний засіб хореографії.

Обсяг навчального часу: 4 години

Обладнання: Мультимедійна презентація, музика для слухання, таблиці, відеоматеріал.

План практичного заняття:

1. Постановка комбінацій з рухами класичного, бального, українського та народно-сценічного танців.
2. Тренувальні вправи класичного танцю.

Література:

1. Ваганова А. Основы классического танца. 8-е изд., стер. / А. Ваганова. – СПб.: Издательство “Лань”, 2003. – 192 с.
2. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю. Підручник / Л. Цветкова . – К.: Альтерпрес, 2005. – 324 с.: іл.
3. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю / К. Василенко . К.: Мистецтво, 1996.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики початкової освіти

ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

здобувачів ступеня вищої
освіти магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності   **013 Початкова освіта**
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації   **хореографія**
(назва спеціалізації)

Укладач:
старший викладач
Гусаченко Л. М.

Слов'янськ – 2016

Зміст самостійної роботи здобувача із навчальної дисципліни

Тема	Завдання	Рекомендована література	Форма контролю
Педагогічний і мистецтвознавчий потенціал хореографії.	1. Підготувати повідомлення на тему: «Поняття «хореографія», «становлення і розвиток хореографічного мистецтва»». 2. Функції педагогічного мистецтва	1. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів : Край, 2003. 2. Мей В. Первые шаги. Примеры уроков / В. Мей, Л. Зихлинська. – М. : 1982. – 148 с.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь
Методика хореографічної діяльності.	1. Поставити танок з рухами польки, полонезу, вальсу. 2. Скласти хороводний танець на основі фігурних побудов	1. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004. 2. Янаева Н. Н. Хореография. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М. : Релиз. – 2004. – 340 с.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь
Традиції та новаторство у хореографічному мистецтві.	1. Підготувати реферат на тему «Зміст і форма хореографічного мистецтва» 2. Розшифрувати та розучити традиційні хореографічні композиції класичної хореографії	1. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – К. : 1990. – С. 54-102. 2. Пляски, танцы, хороводы. Играем и танцуем [Сост. С. Бекина, С. Соболева, Ю. Кошельков]. – М., 1984. – 79 с.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь

Мистецтво балетмейстера	<p>1. Підготувати повідомлення на тему «Балетмейстер-фахівець-педагог»</p> <p>2. Розкрити діяльність балетмейстера в різних видах діяльності хореографічного мистецтва</p>	<p>1. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії : Навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України / В. Т. Шевченко. – К. : ДАКККіМ, 2006.</p> <p>2. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004.</p>	<p>1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів</p> <p>2. Перевірка практичних знань та вмінь</p>
Закони драматургії та особливості їх використання в хореографії	<p>1. Складання композиційного плану до танцювальної композиції</p> <p>2. Складання танцювальних композицій на основі класично-образного танцю</p>	<p>1. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – К. : 1990. – С. 54-102.</p> <p>2. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : Підручник. 2-е вид. / В. А. Литвиненко. – К. : Альтерпрес, 2008.</p>	<p>1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів</p> <p>2. Перевірка практичних знань та вмінь</p>
Композиція і постановка танцю	<p>1. Ґрунтовне опрацювання лексичного матеріалу, створених танцювальних етюдів</p> <p>2. Постановка етюдів з використанням елементів класичного, народного, бального танців</p>	<p>1. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів : Край, 2003.</p> <p>2. Янаева Н. Н. Хореография. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М. : Релиз. – 2004. –340 с.</p>	<p>1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів</p> <p>2. Перевірка практичних знань та вмінь</p>

Робота балетмейстера над створенням хореографічного образу	1. Вироблення ритмічної та динамічної узгодженості виконання рухів. 2. Відпрацювання емоційного забарвлення етюду та створення хореографічного образу	1. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів: Край, 2003. 2. Янаева Н. Н. Хореография. Учебник для начальной хореографической школы / Н. Н. Янаева. – М.: Релиз. – 2004. – 340 с.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь
Методика роботи над постановкою дитячих танців	1. Постановка понтамічних, сольних та парних дитячих танців. 2. Створення етюдів з використання елементарних рухів та простих композиційних структур для дитячих танців	1. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми: [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х.: ХДАК, 2004. 2. Фриз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: [навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія»] / Петро Іванович Фриз. – Дрогобич: ДДПУ, 2006.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь
Система запису танцю	1. Постановка сольних «скульптурних» етюдів за записом танців 2. Опрацювати систему запису танцю, умовних позначок, термінології в хореографії	1. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта / Р. Захаров. – М.: Искусство, 1983 – 237 с., ил. 2. Вірський П. П. У вихорі танцю. Репетиційний збірник / П. П. Вірський. – К.: 1982. – 374 с	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь
Специфіка навчально-виховної роботи у дитячих хореографічних колективах різної спрямованості	1. Постановка номерів на основі художнього твору (малі форми). 2. Постановка народних та сучасних хореографічних номерів (масова форма)	1. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми: [навч.-метод. посіб.] / Борис Колногузенко. – Х.: ХДАК, 2004. 2. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії: навч. посіб. / О. С. Голдрич. – Львів: “Сколом”, 2006. – 84 с.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь

Заняття як основна форма роботи у дитячих хореографічних колективах	1. Підготувати види занять з різних видів хореографії: класичний, народний, бальний, сучасний. 2. Підготувати повідомлення на тему «Види хореографічних занять»	1. Лифиц И. Ритмика. Учебное пособие / И. Лифиц. – М. : 1999. – 231 с. 2. Мей В. Первые шаги. Примеры уроков / В. Мей, Л. Зихлинська. – М. : 1982. – 148 с.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь
Тренувальні вправи	1. Скласти урок з вправами системи класичного танцю 2. Підготувати комплекс тренувальних вправ різних типів хореографічних занять. 3. Підготувати реферат на тему «Танцювальний рух як основний засіб хореографії»	1. Ваганова А. Основы классического танца. 8-е изд., стер. / А. Ваганова. – СПб.: Издательство “Лань”, 2003. – 192 с. 2. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю. Підручник / Л. Цветкова. – К.: Альтерпрес, 2005. – 324 с.: іл.	1. Опитування, тестування, здача практичних нормативів 2. Перевірка практичних знань та вмінь

З навчальної дисципліни викладачем розробляються методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів із урахуванням специфіки та цілей навчальної дисципліни, а також рекомендації щодо використання інформаційних технологій.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики початкової освіти

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

із навчальної дисципліни

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації хореографія
(назва спеціалізації)

Укладач:

старший викладач

Гусаченко Л. М.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни повинні містити розподіл балів під час поточного контролю та підсумкового контролю відповідно до робочої навчальної програми.

Поточний контроль результатів навчання з навчальної дисципліни «Методика навчання хореографії» проводиться за такими формами:

- а) під час лекційних занять;
- б) під час практичних (семінарських, лабораторних) занять:
  - опитування або тестування;
  - оцінка виконання ситуаційних вправ та завдань під час заняття;
  - в) за результатами виконання завдань самостійної роботи:
  - оцінка виконання домашніх завдань під час заняття;
  - оцінка підготовки глосарію, презентацій;
  - обговорення матеріалів рефератів під час практичних занять;
  - обговорення матеріалів доповідей із поставленого проблемного питання, проведення дискусій, підведення резюме з цього питання під час практичного заняття тощо.

Підсумковий контроль результатів навчання з навчальної дисципліни «Методика навчання хореографії» проводиться у формі заліку, екзамену.

Сумарна підсумкова оцінка, яку здобувач може отримати за результатами семестрового контролю, складається з кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю знань під час семестру, та кількості балів, отриманих під час контрольного заходу.

Результати підсумкових заходів оцінюються за 100-бальною накопичувальною шкалою з подальшою трансформацією у національну шкалу оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90 – 100 балів	відмінно
89 – 75 балів	добре
60 – 74 балів	задовільно
26 – 59 балів	незадовільно
0 – 25 балів	неприйнято

Фактична кількість балів, отримана здобувачем за результатами поточного контролю або підсумками контрольного заходу, переводиться в національну шкалу оцінювання за такими критеріями:

- А – оцінка «відмінно» (90 – 100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;
- ВС – оцінка «добре» (89 – 75 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності;
- DE – оцінка «задовільно» (60 – 74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань;
- FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26 – 59 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;
- F – оцінка «неприйнято» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0 – 25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.